

Dosarul nr. 2ra-725/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. I. Maxim)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Străisteanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și menținută hotărârea din 7 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 9 iulie 2020, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 4 iulie 2019 a depus la Judecătoria Chișinău sediul Centru o cerere de chemare în judecată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Astfel, la 20 ianuarie 2020, peste 6 luni de la depunerii cererii de chemare în judecată, în lipsa părților, în lipsa unui raport motivat și a referinței, judecătorul Eleonora Badan-Melnic a emis o încheiere de scoatere a cererii de pe rol, care a fost casată prin decizia irevocabilă din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

A remarcat că examinarea cauzei civile din 4 iulie 2019, intentată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care urma a fi judecată cel mult 3 luni, a durat 12 luni, cu încălcarea gravă a termenului de 3 luni prevăzut de art. 4 din legea menționată.

Ca rezultat, acțiunile ilegale comise în prima instanță de judecătorul Eleonora Badan-Melnic, care timp de 12 luni încă nu a început examinarea cauzei în fond, cad sub incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

A menționat că cauza civilă depusă la 4 iulie 2019 nu este dificilă, nu prezintă nicio complexitate, deoarece pe dosar participă doar dânsul, în calitate de reclamant și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în calitate de pârât, nefiind necesară efectuarea unor acțiuni procedurale complexe cum ar fi audierea martorilor, audierea experților, a specialiștilor, numirea expertizelor și alte acțiuni care ar împiedica examinarea cauzei civile.

La fel, a precizat că dânsul a fost activ, comportându-se conform legislației în vigoare, depunând în termen explicațiile și alte documente necesare pentru soluționarea cauzei, iar tergiversarea examinării cauzei se datorează exclusiv comportamentului abuziv al judecătorului Eleonora Badan-Melnic.

Prejudiciul moral a fost cauzat prin sentimente de frustrare provocate de caracterul ilegal al acțiunilor comise de angajații Judecătoriei Chișinău, persoane cu funcții de răspundere în stat care sunt obligate, prin funcțiile pe care le ocupă, să respecte întocmai prevederile legislației și să nu le încalce, anxietatea cauzată de incertitudinea creată de judecător, din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise în privința sa, în viziunea lor este o normă de drept, acțiuni ce i-a cauzat suferințe morale și psihice și anume, nervi, stresuri, dureri, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, limitat de a se bucura de plăcerile vieții, dificultatea în depășirea obstacolelor impuse de acțiunile Ministerului Justiției al Republicii Moldova, din cauza ignorării intenționate a legislației în vigoare naționale și crearea condițiilor pentru a-i apăra dreptul doar în instanța Curții Europene, suferind astfel cheltuieli materiale suplimentare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile din 4 iulie 2019, la cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Procuratura mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea dobânzii de întârziere, care durează 12 luni doar în prima instanță, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui a sumei de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile din 4 iulie 2019.

Prin hotărârea din 7 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că potrivit raportului anexat la materialele cauzei se atestă că în speță nu au fost încălcate termenele de procedură, instanța de judecată a luat toate măsurile pentru respectarea drepturilor participanților la proces, a făcut uz de instituțiile procesuale civile pertinente și a examinării cauzei în termen rezonabil.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au menționat că nu a fost admisă tergiversare nejustificată, iar soluționarea cauzei într-un termen de 12 luni, se consideră a fi un termen rezonabil în coraport cu circumstanțele cauzei.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, nu acordă dreptul în mod automat la repararea prejudiciului moral, în lipsa dreptului de a solicita acordarea acestui prejudiciu în temeiul Legii nr. 87 și în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Străisteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, rejudecarea cauzei în instanța de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că prima instanță și instanța de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

A menționat că prin refuzul intenționat, vădit ilegal, de a examina cauza civilă în termenul prevăzut de lege, instanțele naționale au trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care judecătoria refuză să acționeze, au provocat daune morale și materiale irecuperabile.

La 8 aprilie 2021, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Gheorghe Străisteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 126), fiind recepționată la 19 aprilie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 127).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ministerul Justiției al Republicii Moldova să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 martie 2021 împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Străisteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Străisteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic